

JURISPRUDENTIAL DOCTRINE ON THE COMPATIBILITY OF NATIONAL LAW WITH EUROPEAN LAW

DOCTRINA JURISPRUDENȚIALĂ PRIVIND COMPATIBILITATEA DREPTULUI INTERN CU DREPTUL EUROPEAN

PREPELIȚĂ Arina, elevă, specialitatea: Contabilitate
Colegiul Național de Comerț al ASEM, Republica Moldova,
Chișinău, str. Petru Rareș 18, www.cnc.ase.md
e-mail autor: prepelita.arina@ase.md

Abstract: *The compatibility of national law with European Union law is a crucial challenge for the Republic of Moldova in the context of its European aspirations. This study analyzes the evolution of national legislation, the impact of European Court of Human Rights rulings, and the necessary amendments for the harmonization of domestic legal norms with the EU acquis. The importance of European jurisprudence in interpreting and applying national legislation is highlighted, facilitating the modernization of the regulatory framework.*

Key words: *legislative harmonization, European law, jurisprudence, Republic of Moldova, acquis communautaire*

JEL CLASSIFICATION:K33; K41; K10

INTRODUCERE

Modernizarea dreptului național al Republicii Moldova prin prisma dreptului Uniunii Europene constituie o necesitate în procesul de integrare europeană. Armonizarea legislației interne cu acquis-ul comunitar implică ajustări normative, interpretări conforme ale instanțelor naționale și preluarea principiilor fundamentale europene în legislația națională.

CONȚINUTUL DE BAZĂ

Analiză succintă a surselor bibliografice în domeniul problemei cercetate

În cadrul cercetării privind compatibilitatea dreptului intern cu dreptul european, sursele bibliografice sunt variate și includ atât documente normative, cât și studii academice și lucrări de specialitate.

1. Legislația națională și europeană – Sursele primare de referință sunt Constituția Republicii Moldova, care reglementează relația dintre dreptul național și dreptul internațional, precum și legislația Uniunii Europene, inclusiv tratatele fundamentale (Tratatele de la Roma, Tratatul privind Uniunea Europeană, Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene). Aceste surse definesc cadrul legal al compatibilității și al implementării legislației UE în statele membre.

2. Jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) – Analizând modul în care CJUE interpretează principiile de supremație și aplicabilitate directă ale dreptului european, sursele includ cazuri relevante în care instanțele europene au clarificat relația dintre dreptul intern și dreptul UE. Exemplele jurisprudențiale sunt esențiale pentru a înțelege impactul deciziilor CJUE asupra legislației naționale a statelor membre și a celor candidate.

3. Jurisprudența Curții Constituționale a Republicii Moldova – Hotărârile acestei instanțe sunt esențiale în analiza adaptării dreptului național al Moldovei la standardele UE. Aceste surse oferă clarificări privind compatibilitatea legislației naționale cu dreptul european și interpretarea principiilor constituționale în contextul integrării europene.

4. Rapoarte și documente ale Uniunii Europene – Comisia Europeană publică periodic rapoarte privind progresul statelor candidate, inclusiv Republica Moldova, în ceea ce privește implementarea legislației UE. Aceste documente sunt surse esențiale pentru evaluarea eficienței procesului de armonizare legislativă.

5. Studii și lucrări academice – Diverse lucrări de specialitate analizează problematica integrării legislative a Moldovei în UE. Acestea includ analize teoretice și aplicații practice ale principiilor de compatibilitate și armonizare, precum și exemple din experiența altor state care au trecut printr-un proces similar.

Tabelul 1. Măsuri adoptate în domeniul dreptului european și impactul acestora asupra legislației naționale

Domeniu	Măsuri adoptate	Impact
Drepturile omului	Ratificarea Convenției Europene a Drepturilor Omului	Creșterea protecției juridice
Concurența economică	Adoptarea Legii Concurenței nr. 183/2012	Transparență și echitate pe piață
Protecția consumatorilor	Aprobarea Legii nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor	Drepturi sporite pentru cetățeni

Sursa: Adaptat din rapoartele Comisiei Europene privind progresul integrării Republicii Moldova în Uniunea Europeană și legislația națională relevantă

Republica Moldova a adoptat numeroase reforme legislative pentru alinierea la standardele Uniunii Europene. Printre cele mai importante domenii vizate se numără protecția drepturilor omului, concurența economică și protecția consumatorilor.

Concluzii/Recomandări

Procesul de compatibilizare a dreptului intern cu dreptul european este importantă pentru consolidarea statului de drept în Republica Moldova. Analiza realizată demonstrează că armonizarea legislației naționale cu acquis-ul comunitar necesită un cadru normativ coerent și o jurisprudență adaptabilă.

Principalele provocări identificate includ dificultăți în transpunerea directivelor europene, lacune legislative și necesitatea unei colaborări mai strânse între instituțiile naționale și cele europene. Pentru a depăși aceste obstacole, se recomandă:

- Implementarea unor mecanisme eficiente de transpunere a legislației UE;
- Creșterea cooperării dintre autoritățile naționale și instituțiile europene;
- Consolidarea pregătirii profesionale a magistraților și funcționarilor publici în domeniul dreptului european;
- Monitorizarea continuă a aplicării legislației armonizate.

REFERINȚE:

1. Curtea Constituțională a Republicii Moldova. (2024). *Decizii și hotărâri privind compatibilitatea legislației naționale cu dreptul european*.
2. Curtea de Justiție a Uniunii Europene. (2023). *Principii fundamentale și jurisprudență relevantă*.
3. Parlamentul Republicii Moldova. (2024). *Legea privind armonizarea legislației naționale cu acquis-ul comunitar*.
4. Comisia Europeană. (2024). *Rapoarte privind progresele Republicii Moldova în procesul de integrare europeană*.
5. Doctrină juridică privind relația dintre dreptul intern și dreptul european. (2023). *Revista de Drept European*, 15(2), 123-145.

Coordonator științific: SALCUȚAN Aliona

Colegiul Național de Comerț al Academiei de Studii Economice a Moldovei
Republica Moldova, Chișinău, str. Petru Rareș 18
e-mail: a.sall.ase@gmail.com